

42,3 milliárd forint érkezett járásunkba

LAJOSMIZSE

Teljesen új külsőt kapott Lajosmizse városközpontja. A Városház tér felújítása során modernizálták a közvilágítást, elkészült a tér és a sétálóutca díszburkolata, valamint több ezer fát és cserjét ültettek el. Új életre kelt a kedvelt Iskola-tó és annak környezete is. Kiépült a térköves sétány és a közvilágítási hálózat. Megépült egy piknikezőhely és egy szabadtéri kisszínpad. A Szabadság téren kialakítottak egy szökőkutat, díszburkolatot kapott a tér, ahol kerámiaplakett mutatja be Lajosmizse történelmét.

A projekt keretében megépült egy 500 négyzetméteres piaccsarnok is. A 2022-ben befejeződött munkálatokat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) egymilliárd forintos támogatásából finanszírozták.

A Kecskeméti járásban összesen több mint 42,3 milliárd forintnyi beruházás valósult meg az elmúlt években a TOP-támogatásoknak köszönhetően.

A legjelentősebbekről a 7–8. oldalon olvashat.

Ballószög 7. oldal

Helvécia 8. oldal

Jakabszállás 7. oldal

TOP: így fejlődött Bács-Kiskun

A 2023 végével befejeződött Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) keretében Bács-Kiskunban történelmi léptékű, több mint 100 milliárd forint értékű fejlesztéssorozat valósult meg. A vármegyék közül itt volt a leghatékonyabb a forrásfelhasználás, és a támogatásokból mind a 119 településre jutott.

és Pest vármegye területén valósultak meg. Célja elsősorban a térségi, decentralizált gazdaságfejlesztés, ezáltal a foglalkoztatás növelése, a munkavállaló lakosság helyben boldogulásának biztosítása volt.

Bács-Kiskunban a TOP keretében összesen **782 projekt valósult meg, mintegy 117 milliárd forint értékben.** A projektek döntő többségét a vármegye önkormányzata menedzselte.

(Folytatás a második oldalon.)

„A legnagyobb eredmény, hogy minden településre jutott fejlesztés”

TOP-beruházások: a gazdaságfejlesztés volt az első számú cél. A részletekről **Kicsiny László** ügyvezetővel beszélgettünk. 4. oldal

TOP: így fejlődött Bács-Kiskun

Bács-Kiskunban a TOP keretében összesen 782 projekt valósult meg, mintegy 117 milliárd forint értékben.

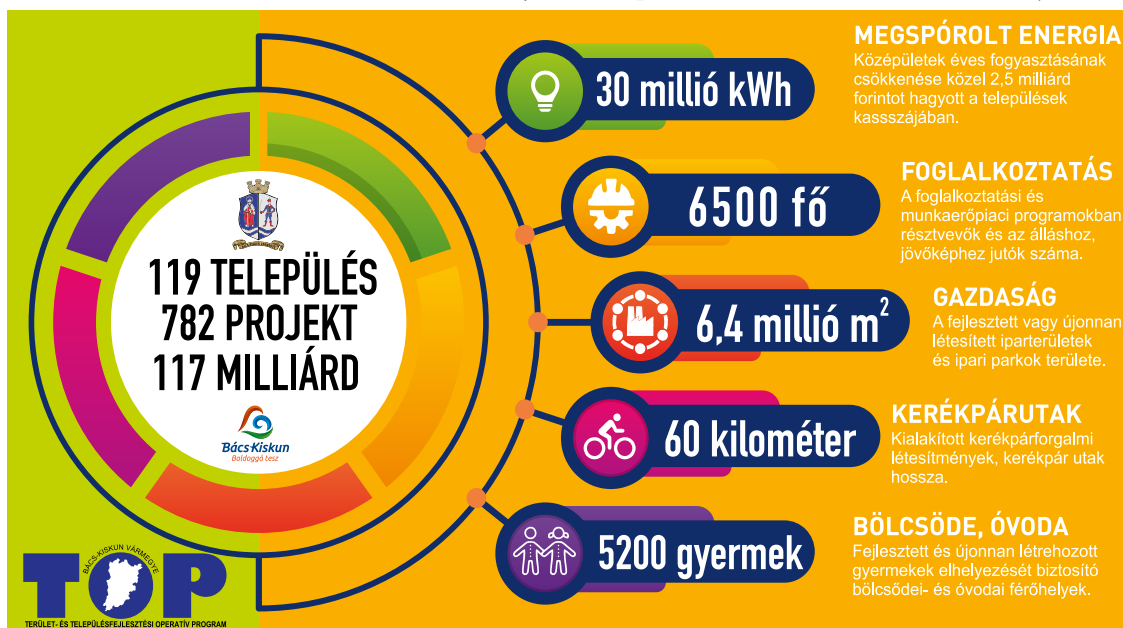
(Folytatás az első oldalról.)

Alapelv volt, hogy mindehova jusson fejlesztési forrás, ezáltal mind a 119 településen valósult(ak) meg fejlesztés(ek). A vármegyék között Bács-Kiskun volt a leghatékonyabb a forrásfelhasználás tekintetében: gyakorlatilag a rendelkezésre álló teljes támogatási összeget sikerült lehívnia és felhasználnia.

Ami a részleteket illeti, a települések sokat profitálhattak a gazdasági környezet fejlesztéséből. Nemcsak

ipari parkok és iparterületek létesültek, bővültek vármegyeszerte, hanem közterek, utak, kerékpárutak épültek és újultak meg, közlekedésfejlesztési beruházások valósultak meg, valamint jelentősen nőtt a korszerű bölcsődei és óvodai férőhelyek száma. Jutott forrás a fenntartható turizmusfejlesztésre is. Így valósult meg a bugaci Arany Monostor, a szanki Kiskun Emlékhely vagy éppen a megyei önkormányzat által üzemeltetett Bor Bagoly Pince Nemesnádudvaron. Önkormányzati épületek

sora újult meg, illetve – a klímavédelmet is szem előtt tartva – vált energetikai szempontból jóval hatékonyabbá. Ehhez hasonlóan az is egyaránt településfejlesztési és klímavédelmi célokat szolgált, hogy csaknem száz csapadékvíz-elvezető rendszer újult meg és bővült a vármegye településein, segítve a csapadék helyben tartását. A helyi szolgáltatások az orvosi rendelők és szociális intézmények felújításával-építésével tovább javultak. Ennek eredményeként a vármegye lakosságának csaknem fele ma jobb

Vármegyénkben a közutak és a belterületi utak felújítása biztonságosabbá teszi a közlekedést.

A bölcsődei és óvodai férőhelyek számának növelése segíti a szülőket, hogy ismét munkába állhassanak.

Évente két alkalommal a polgármesteri fórum ad helyet a településvezetők szakmai konzultációjának.

egészségügyi szolgáltatásban részesül, mint korábban). A több mint 2 milliárd forinttal finanszírozott foglalkoztatási paktumok – a mentorálások, képzések, átképzések, foglalkoztatási támogatások – hozzájárultak a gazdasági teljesítmény növekedéséhez és a foglalkoztatás bővüléséhez is hozzájárultak.

A projektek egy része a közösségépítést, illetve a helyi és a vármegyei identitás erősítését szolgálta. Így született meg például a Legendás út 1., 2. és a Meseföld 1., 2. kötetek, illetve más kiadványok, rajzfilmek, dokumentumfilmek. Sőt ennek segítségével vált finanszírozhatóvá a Petőfi200 emléké-

vek számos projektje, rendezvénye és kiadványa.

Mindeközben már elkezdődött a 2021 és 2027 közötti európai uniós költségvetési ciklusban futó TOP Plusz program előkészítése és megvalósítása. A támogatási források az alábbi célokat szolgálják: településfejlesztés, helyi gazdaságfejlesztés, foglalkoztatás, energetikai beruházások, klímavédelem, egészségügyi, szociális, köznevelési, közszolgáltatási fejlesztések. Ezen a programon keresztül a hét év alatt további százmilliárd forint támogatás érkezik Bács-Kiskun vármegyébe, újabb lendületet adva a történelmi léptékű fejlődésnek.

Bács-Kiskun turisztikai gyöngyszeme az elkészült bugaci Arany Monostor látogatóközpont.

Turisztikai és mobilitási szempontból is fontos kerékpárutak épültek, kapcsolódtak a meglévő hálózathoz.

Több mint 400 vállalkozás kapott lehetőséget az új gazdaságfejlesztési beruházások kapcsán.

TOP-BERUHÁZÁSOK

A gazdaságfejlesztés volt az első számú cél

Bács-Kiskun vármegyében a Terület- és Településfejlesztési Projektből finanszírozott, csaknem 800 megvalósult beruházás közül több mint félezret a Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési ügynökség menedzselte az elmúlt hét esztendőben. A részletekről **Kicsiny László** ügyvezetővel beszélgettünk.

Az ügynökség szlogenje úgy szól, hogy „Társ a fejlesztésben”. Mit jelent ez a gyakorlatban?

Az elmúlt években a TOP, vagyis a Terület- és Településfejlesztési Projekt kifejezéssel minden vármegyei településen találkozhatunk az ott élők, hiszen még a legkisebb falvakba is jutott ilyen beruházás. Bács-Kiskunban 782 projekt valósult meg – ezek közül több mint félezret az ügynökségünk menedzselte. Ez azt jelenti, hogy pályázatok, projektek előkészítésében, lebonyolításában és a fenntartási időszak adminisztrációjában segítjük a települési önkormányzatokat Bács-Kiskun-

ban. Azt gondolom, hogy a munka során pozitív és közvetlen kapcsolat alakult ki az önkormányzatokkal.

A közös munka meglehetősen jó hatékonysággal zajlott, hiszen a vármegyék rangsorában Bács-Kiskun az első a forrásfelhasználás tekintetében. Mit jelent ez a számok tükrében?

Az elmúlt hét éves időszakot tekintve nemcsak időben, de értékben is Bács-Kiskun bizonyult a leghatékonyabbnak. Ez azt jelenti, hogy gyakorlatilag teljes mértékben sikerült felhasználni a rendelkezésre álló támogatási keretet. Sőt! Annak idején 63 milliárd forinttal indult el a megyei

TOP-forráskeret. Miután a többi vármegyénél voltak jelentős visszahulló források, és árfolyamnyereséggel is lehetett számolni, volt lehetőségünk többlettámogatásokat igényelni. A keretösszeg így jóval 100 milliárd forint

nyek figyelembevételével. Az egyik legfontosabb eredményünknek azt tekintem, hogy kiegyensúlyozott forráselosztást valósítottunk meg, és minden településre jutott fejlesztés. Az elmúlt több mint két évtizedet figyelembe véve

„kiegyensúlyozott forráselosztást valósítottunk meg, és minden településre jutott fejlesztés...”

főlé nőtt. Az egyes beruházások támogatási összegét ráadásul a települések 100 százalékban megkapták előlegként.

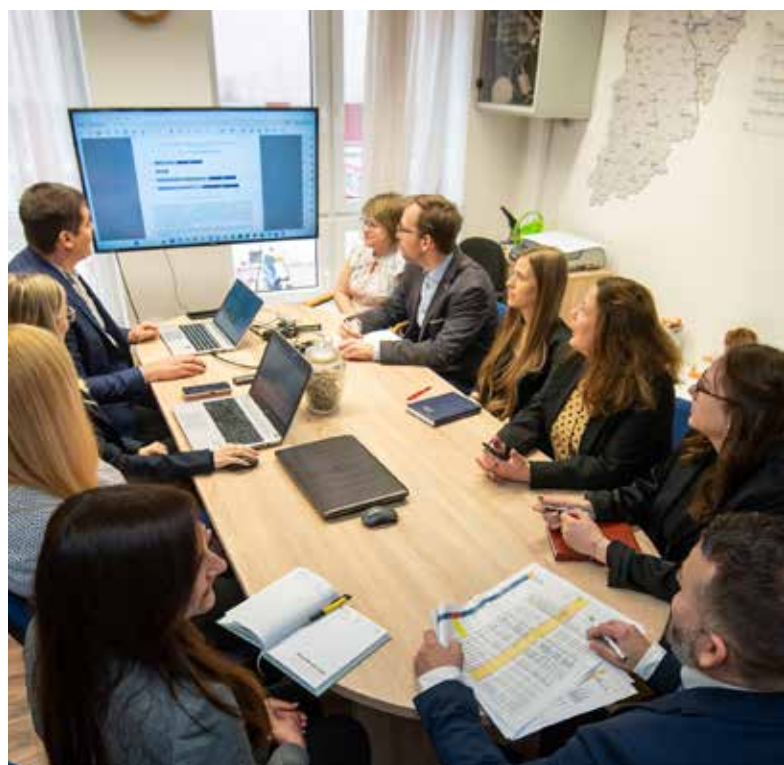
A hatékonyság az önkormányzatokkal folytatott csapatmunka mellett annak is köszönhető, hogy már a TOP indulása előtt elkezdődött a közös gondolkodás: egy összehangolt fejlesztési tervet vázoltunk fel a települési igé-

nem emlékszem olyan pályázati ciklusra, amelyben ez megvalósult volna.

A TOP 2023. év végével lezárult, minden projekt záróbeszámolóját beadtuk.

Melyek azok a területek, amelyekre hangsúlyosabban jutott támogatás?

Uniós előírás volt, hogy a TOP-keret 60 százalékát gazdaságfejlesztésre kell fordítani – ez meg is valósult.

Az ipari területek fejlesztése mellett idesorolhatók a turisztikai beruházások, illetve az óvodai, bölcsődei fejlesztések is. Utóbbiak nagymértékben segítik a munkába visszatérést a gyermekvállalást követően. De a közlekedési projektek is a gazdaságfejlesztést szolgálták, segítve a munkába járást.

A konkrét fejlesztések közül sokat ki lehetne emelni, annál is inkább, mivel egy kistérség számára a 25-30 millió forintból megvalósuló beruházás is nagyon fontos projektnek számít. A legnagyobb projektek közül talán a zöldváros-beruházások voltak a legjelentősebbek, támogatási összeget és volumen tekintetében egyaránt. Rendkívül szép városfejlesztési tervek valósultak meg például Kiskunfélegyházán vagy Lajosmizsén, és számottevő beruházások voltak további hét városban.

Kifejezetten jó tapasztalatunk volt az olyan gazdaságfejlesztési projektek kapcsán is, amikor ipari területek, csarnokok, inkubátorházak valósultak meg. A gazdasági élet beelőzött miniket: ezek a létesítmények gyorsabban bérlőre vagy gazdára találtak, mint ahogy vártuk – mégpedig egytől egyig. **Az ügynökségnek is van saját gazdaságfejlesztési projektje. Erről mit kell tudni?**

Nagyon szerettünk volna saját beruházást megvalósítani egy olyan helyen, amelyet ismerünk, és tudjuk, hogy van növekedési potenciálja. A választásunk

Ballószögre esett: egy modellprogram keretében itt építettünk egy csaknem ezer négyzetméteres ipari csarnokot. Jelenleg a használatba vételi eljárás van folyamatban, ezt követően keresünk majd bérlőt. Vannak is már potenciális jelentkezők. Azt gondoljuk, hogy ez olyan beruházás, ami az ügynökségnek – így a vármegyei önkormányzatnak – bevételt termel, és a településen is adóbevételeket eredményez, munkahelyeket teremt. Hosszú távon terveink között szerepel, hogy a vármegye más térségeiben is megvalósítsunk hasonló beruházásokat.

Elkezdődött a következő uniós költségvetési ciklushoz kapcsolt TOP Plusz-támogatások pályáztatása, sőt Bács-Kiskunban már vannak megvalósult projektek is. Itt mekkora összegről beszélhetünk majd a következő években?

Az elkövetkező hétéves időszakra vonatkozó keretösszeg több mint 80 milliárd forint. Ahogy az előző ciklusban, úgy most is számíthatunk arra ugyanakkor, hogy ez az összeg menet közben növekedni fog. Ráadásul a megyei jogú városaink – Kecskemét és Baja – külön kerettel rendelkeznek. A támogatandó területek nagyrészt változatlanok maradtak, még ha más néven vagy konstrukcióban jelennek is meg a felhívásokban. Az „Élhető települések” nevű felhívás például kifejezetten kedvelt az önkormányzatok

Az első TOP Plusz pályázatok támogatói szerződésének aláírása a vármegyeházán.

körében, hiszen ezen belül lehet kerékpárútra, csapadékvíz-hálózatra, közlekedésfejlesztési projektekre vagy éppen közösségi terek fejlesztésére pályázni. Azt gondolom, hogy nemcsak az ügynökségnek, hanem az önkormányzatoknak is tekintélyes tapasztalataik vannak már az elmúlt évekből. Ennek köszönhető, hogy gyorsabban és hatékonyabban tudtuk elkezdni ezt az időszakot, és már van befejezett TOP Plusz-projektünk. Ha nem lassul le a rendszer, és ezt a tempót tartjuk, akkor sokkal előbb fognak megvalósulni a tervezett a beruházások, mint az előző időszakban.

A TOP Plusz-pályázatok keretében is minden vármegyei településen lesz új fejlesztés.

„A TOP támogatta a város dinamikus fejlődését”

Kiskunfélegyháza az elmúlt években összesen több mint 5 milliárd forint fejlesztési támogatást nyert el a TOP-ból.

Ebből a forrásból bővítették például az Ipari Parkot, ahol a 18 új közművesített ingatlan közül tízre már van betelepülési szándék, előszerződésekkel rögzítve.

Összesen huszonhat intézmény energetikai felújítása is megtörtént a városban. A telepített napelemekkel megtermelt villamos energia 10 millió forint nagyságrendű megtakarítást jelent az önkormányzatnak.

A szintén a TOP-ból finanszírozott zöldváros-program keretében megújult belvárosi téregyüttest a helyi közösség igényeit szem előtt tartva alakították ki.

Az árnyékos ülőhelyek és a rekreációt segítő zöldfelületek a közösségi élet színterei. Az áthaladó kerékpárút és a parkolók racionalizálása hozzájárult egy zöld, emberközpontú belváros kialakításához.

Kiskunfélegyházán egy új óvoda és egy új bölcsőde is épült, ami nemcsak a korábbi túlszűfoztságot és kapacitáshiányt segített felszámolni, hanem növelte a település népességmegtartó képessége is, és a kisgyermekes szülők könnyebben térhetnek vissza a munkaerőpiacra.

A Kiskunfélegyházi és Kiskunmajsai járás telepü-

KISKUNFÉLEGYHÁZA

léseit érintő foglalkoztatási paktum is komoly támogatást jelentett az itt élőknek és az itt működő vállalkozásoknak: a tervezettnél többen, 219 fő jutott álláshoz ennek nyomán.

„A TOP-ban megvalósult

projektjeink a lehető legnagyobb mértékben támogatták a város dinamikus fejlődését, eredményeinek hatása hosszú távon érezhető, és a további fejlesztések alapjául szolgál” – hangsúlyozta Csányi József polgármester.

Új piac élénkíti a helyi gazdaságot

BAJA

Sok nagy volumenű TOP-beruházás valósult meg a vármegyében. Érdekes kiemelni a bajai Városi Piac felújítását, hiszen ez nemcsak a városképet javította, hanem a helyi és térségi gazdaságra is jótékony hatást gyakorolt.

A beruházás során a Városi Piac teljes, csaknem tízezer négyzetmé-

ternyi területe megújult. A Miklós utcai telekhatáron új, korszerű, kétszintes piaccsarnok épült összesen mintegy kétezer négyzetméter hasznos alapterülettel. Megújult ezenkívül a fedett-nyitott, több mint félezer árusítóegységet magába foglaló árusítótér, a kapcsolódó infrastruktúrális elemek és a zöldfelü-

let is. Az újonnan kialakított közösségi terek méltó helyszínévé váltak a helyi identitást, közösségformálást, környezettudatosságot erősítő akcióknak. Az 1,3 milliárd forintból újjáépült piac elnyerte a Fejér Vármegyei Építészakamara Molnár Tibor-díját is.

A zöldváros-programhoz kapott csaknem 85 millió forint többletta-

mogatásból megújult továbbá a Dr. Alföldi József tér burkolata, valamint zöldfelülete, és egy vadonatúj játszótér kialakítására is sor kerülhet. A kihelyezett játékok mellett a játszótér területén, illetve a járda mellett összesen 440 növény, köztük lombos fa, cserje, évelő és díszfű díszíti majd a zöldterületet.

Bölcsődével erősít a település

BALLÓSZÖG

A Ballószögön élők, illetve az oda nemrégiben beköltöző, elsősorban kisgyermekes családok régi vágya vált valóra: a településen bölcsőde épült. A Kiscsillag bölcsőde földszintjén két csoportszobát alakítottak ki, amelyekben tizennégy-tizennégy kisgyermek fér el. Mindkét csoportszobához egy-egy öltöző, illetve mosdó tartozik.

Megépült egy főzőkonyha is a hozzá kapcsolódó kiszolgálóhelyiséggel. A 400 millió forintos TOP-támogatásból megvalósult fejlesztés révén olyan szociális szolgáltatás vált elérhetővé a településen, amilyen eddig még nem volt. A Kiscsillag bölcsőde nagyban hozzájárul a vidék népességmegtartó erejéhez.

Díjazták a felújított Egészségügyi Központot

JAKABSZÁLLÁS

Dr. Sebestyén László háziorvosként 1966-tól négy évtizeden át dolgozott a jakabszállásiak és a tanyavilágban élők egészsége érdekében. Róla nevezték el a település modern és minden igényt kielégítő komplex egészségügyi intézményét. Az épületben két háziorvosi rendelő kapott helyet közös váróhelyiséggel, valamint a védőnői szolgálat, amely külön bejáraton keresztül érhető el. Emelett

akadálymentes parkolót, kerékpártárolót és fedett babakocsi-beállási lehetőséget alakítottak ki. A Településfejlesztési Szövetség 2022-ben Infrastruktúra-fejlesztés megosztott első díjban részesítette az ingatlanfejlesztést. A beruházásra 120 millió forint támogatást nyert el az önkormányzat a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program vármegyei keretéből.

MEGÚJULT A MOSOLYVÁR

Évtizedek jogos igényeként fogalmazódott meg Kunszálláson a Mosolyvár Óvoda fejlesztése-bővítése, amit a növekvő gyermeklétszám is indokolt. A megvalósult felújítás magában foglalta az eredeti épületszárny és a három eredeti csoportszoba felújítását. Az új épületszárnyban egy csoportszobát és egy tornaszobát alakítottak ki a szükséges irodák és szociális helyiségek mellett. A beruházás több mint 126 millió forint TOP-támogatásban részesült.

MUNKAHELYET IS TEREMTETT A BŐVÍTÉS

Csaknem félmilliárd forint TOP-támogatással valósult meg az az iparterület-fejlesztés Kerekegyházán, amelynek keretében megépült egy több mint kétezer négyzetméter alapterületű iparcarnok, szociális és irodaépületrészekkel is.

A fejlesztés közvetett eredményeként a vállalkozások új munkahelyeket hoznak létre, javítva ezzel a térség foglalkoztatottságát, a település adóerő képességét.

Az iparcarnok bérlet útján történő hasznosítása is megvalósult.

BÖLCSŐDE AZ ÓVODÁBAN

Új, tizennégy férőhelyes bölcsődei csoportszobával bővült a felsőlajosi óvoda épülete – száznegyvennégy-millió forintos beruházás során. A bölcsőde külön bejáratú épületrész, melegítőkonyhája közös az óvodával. Felsőlajoson így már bölcsőde, óvoda és alsó tagozatos iskola is működik, hozzájárulva ezzel a település megtartó erejéhez. A 144 millió forintos TOP-támogatással 2021-ben elkészült csoportszoba három új munkahelyet is teremtett a településen.

Új piac a helyi gazdaságért

Nagy előrelépést jelentett a helyi kereskedelemben az új piac megépítése Ladánybenén. Korábban ilyen intézmény nem volt a településen, a helyi termelők a szabad ég alatt árulták portékáikat. A projekt segít visszaállítani, fenntartani a hagyományos közösségi kapcsolatokat, erősíti a helyi identitást, és természetesen a lokális gazdaságot.

A beruházáshoz 50 millió forint támogatást nyert el az önkormányzat a vármegyei TOP-keretből.

Oviból egészségügyi központ

HELVÉCIA

A korábbi óvoda épületében alakították ki az egészségügyi központot, amelyben helyet kapott a 2. számú háziorvosi ellátás és az iskolaorvosi tevékenység, a fogorvosi ellátás, valamint a 2. számú védőnői szolgálat. A két védőnői szolgálat

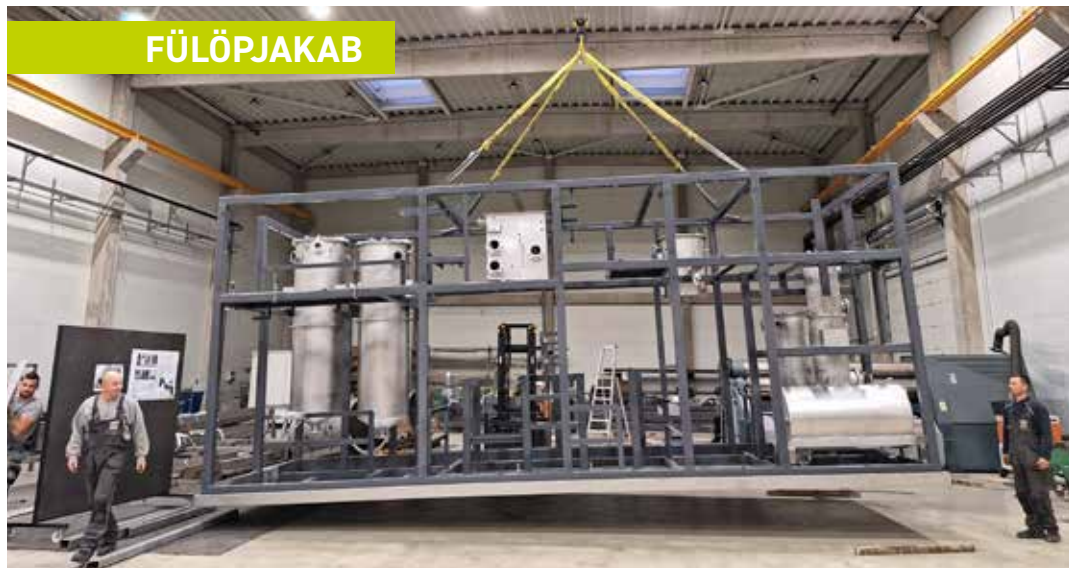
eddig egyetlen intézményben működött, amelyben az egyes számú háziorvosi praxis is üzemelt.

A váróteremből kellett lekeríteni egy részt azért, hogy a 2. számú védőnői szolgálat számára is legyen hely. Ez viszont zsúfoltságot okozott.

A Kiskőrösi úti intézmény alapterületének bővítésére nem volt lehetőség, ezért az Óvoda út 1. szám alatti ingatlant kellett felújítani.

A beruházáshoz 30 millió forint TOP-támogatást nyert el a helvéciai önkormányzat.

Inkubátorházzal a helyi gazdaságért

FÜLÖPJAKAB

Helyi, illetve betelepülő vállalkozások erősödését, fejlődését szolgálja az az inkubátorház, amelyet Fülöpjakabon alakítottak ki. A több mint ezer négyzetméter alapterületű ipari épület egyik felében üzemcsarnok működik a hozzá tartozó irodákkal és

szociális helyiségekkel. Az irodák és szociális helyiségek felett daruzható tároló kapott helyet. A felszerelés része egy 5 tonnás daru is. A másik épületrészben egy hűtőkamra, egy élelmiszermanipulációs részleg és szociális helyiségek létesültek. Ez az

épületrész nemcsak élelmiszeripari célra használható, hanem minden olyan feldolgozási, raktározási tevékenységre is alkalmas, amelyhez a hűtőkamra megléte nélkülözhetetlen. A beruházás 450 millió forint TOP-támogatásban részesült.